

Asia: VN/26458/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi

Esityksen tavoitteet

Huomiot esityksen tavoitteista

Liikenne- ja viestintävirasto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi.

Liikenne- ja viestintävirasto pitää kannatettavina esityksen tavoitteita, joiden avulla edistetään liikenneturvallisuutta ja esteettömyyttä kaikkien tienkäyttäjien näkökulmasta.

Esityksen vaikutukset

Huomiot esityksen vaikutusten arviointia koskevasta luvusta 4.2

Liikenne- ja viestintävirasto pitää kannatettavana muutosta, jolla yhtenäistettäisiin sähköpotkulautamallisten ajoneuvojen ja liikkumisvälineiden

liikennesäännöt.

Esityksen mukaan 7-15 km/h rakenteellisen nopeuden liikkumisvälineet siirtyisivät kevyiden sähköajoneuvojen ajoneuvoluokkaan ja siten niiden suurin sallittu rakenteellinen nopeus kasvaisi 25 km/h:ssa. Tällöin olisi mahdollista, että laitteiden omistajat "virittävät" olemassa olevia laitteita kulkemaan nykyistä kovempaa, vaikka laitteiden muut ominaisuudet eivät siihen sovellu. Liikenne- ja viestintävirasto toteaa, että esityksessä ei ole arvioitu nopeuden kasvusta aiheutuvan muutoksen liikenneturvallisuusvaikutuksia.

Suuri joukko nykyisin jalankulkua avustavia tai korvaavia liikkumisvälineitä muuttuisi ehdotuksen mukaan kevyen sähköajoneuvon luokkaan, jolloin niiden

käyttöalue siirtyisi jalkakäytäviltä pyöräteille ja ajoradoille. Esityksessä ei ole arvioitu muutoksen laajempia liikenneturvallisuusvaikutuksia riittävästi.

Esityksessä voisi lisäksi tarkemmin kuvata, että muutos koskee myös muita kuin sähköpotkulautamallisia liikkumisvälineitä (esim. sähköiset rullalaudat ja

yksipyöräiset sähköiset kulkuvälineet). Tällaisten ajoneuvojen määristä liikenteessä ei ole tietoa.

Liikenne- ja viestintävirasto nostaa esiin sen, ettei esityksen kappaleessa 4.2.5 Vaikutukset viranomaistoimintaan ole huomioitu mahdollisen

markkinavalvontavastuun siirtymistä Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesilta Liikenne- ja viestintävirastolle, mikäli 7-15 km/h rakenteellisen nopeuden

liikkumisvälineet siirtyisivät kevyiden sähköajoneuvojen ajoneuvoluokkaan.

Liikenne- ja viestintävirasto pyytää huomioimaan, että esitettyjen lakimuutosten vaikutusten seuranta ja arviointi tulee olemaan haastavaa lakimuutosten jälkeenkin. Ennen-jälkeen tutkimuksissa tarvittavia kattavia aineistoja onnettomuuksista ei useassa tapauksessa ole käytettävissä tulevaisuudessakaan. Sairaalatilastojen onnettomuusmääriin vaikuttaa myös se, että syksyllä 2023 käyttöön otetun kevyille sähköajoneuvoille tarkoitetun ulkoisen syyn koodin käyttö yleistyy pikkuhiljaa. Puuttuu myös tieto tai arvio yksityisten kevyiden sähköajoneuvojen määristä ja käytöstä.

Mikroliikennelupa

Huomiot mikroliikennelupaa koskevista ehdotuksista

Liikenne- ja viestintävirasto pitää hyvänä, että mikroliikenneluvan viranomaisena toimi kunta, koska kunnalla on paras asiantuntemus paikallisista olosuhteista.

Promilleraja

Huomiot kevyiden sähköajoneuvojen ja moottorilla varustettujen polkupyörien kuljettamisen promillerajaa koskevista ehdotuksista

Liikenne- ja viestintävirasto kannattaa hallituksen esityksen luonnoksen mukaisesti, että tieliikennelakiin lisätään kevyen sähköajoneuvon ja moottorilla

varustetun polkupyörän kuljettamisen promilleraja ja sen noudattamisen valvontaa ja seuraamuksia koskevia säännöksiä. Virasto katsoo edelleen, että

promillerajan tulisi koskea jatkossa myös pyöräilyä kokonaisuudessaan, sillä pyöräilyn päihdeonnettomuusmäärä on suuri. Lisäksi pyöräilyn promilleraja on

käytössä suuressa osassa Euroopan maita, kuten hallituksen esityksen kohdasta 5.2.6 ilmenee.

Tieliikennelain uuden 17 a §:n ehdotettu otsikko on "Liikennejuopumus sähkömoottoriajoneuvolla". Pykälä koskee kevyitä sähköajoneuvoja ja moottorilla varustettuja polkupyöriä. Termiä "sähkömoottoriajoneuvo" ei käytetä muualla lainsäädännössä. Lisäksi moottorilla varustettu polkupyörä voi olla myös polttomoottorilla kulkeva. Liikenne- ja viestintävirasto ehdottaa 17 a §:n otsikon muuttamista muotoon "Liikennejuopumus kevyellä sähköajoneuvolla ja moottorilla varustetulla polkupyörällä".

Liikennevalvonta

Huomiot liikennevalvontaa koskevista ehdotuksista

Liikenne- ja viestintävirastolla ei ole lausuttavaa liikennevalvontaa koskevista ehdotuksista.

Liikenteenohjauslaitteet

Huomiot uusia liikenteenohjauslaitteita (liikennemerkki ja tiemerkintä) koskevista ehdotuksista

Liikenne- ja viestintävirasto toteaa, että ehdotukseen sisältyvät uudet liikenteenohjauslaitteet on mahdollista määritellä tarkemmin liikenteenohjauslaitteiden väreistä, rakenteesta ja mitoituksesta annetussa määräyksessä. Määräystä päivitetään vuosittain Liikenne- ja viestintäviraston toimesta.

Ajoneuvolain soveltamisala

Huomiot ajoneuvolain soveltamisalan muuttamista koskevasta ehdotuksesta

Esityksessä on ehdotettu, että liikennesääntöjen yhtenäistämistä säädettäisiin muuttamalla ajoneuvolain soveltamisalaa. Liikenne- ja viestintävirasto katsoo kuitenkin, että esityksessä ehdotetusta liikennesääntöjen yhtenäistämisestä pitäisi säätää tieliikennelaissa, koska ajoneuvojen käytöstä tiellä säädetään tieliikennelaissa. Tieliikennelain muutoksella saavutettaisiin hallituksen esityksen keskeiset tavoitteet jalankulkijoiden turvallisuuden ja esteettömyyden parantamiseksi.

Liikenneturvan 23.10.2024 julkaisemassa tiedotteessa mainitaan, että Tilastokeskuksen mukaan sähköpotkulautailijoita on menehtynyt Suomessa neljä, joista kaksi on alle 15-vuotiaita lapsia. HUS tiedotti syyskuussa, että noin viiden vuoden seuranta-ajalla sähköpotkulautojen onnettomuuksissa vammautui yli 600 lasta ja nuorta, joiden keski-ikä oli 12-13 vuotta.

Mikroliikkumisen ja siihen liittyvän liikenneturvallisuuden parantaminen sekä nollavision tavoitteeseen pääseminen vaatisi voimakasta kevyiden sähköisten

liikkumisvälineiden käytön rajoittamista koskevan lainsäädännön muuttamista. Ajoneuvolain muutoksilla kuten esimerkiksi ajoneuvoluokan ja soveltamisalan

muutoksilla, ei poistettaisi liikennekäyttöä koskevia ongelmia.

Tällä hetkellä jalankulkua avustavat tai korvaavat liikkumisvälineet eivät ole ajoneuvolain mukaisesti luokiteltuja ajoneuvoja, jolloin niille ei ole asetettu

ajoneuvolain osalta liikennekäyttöön toimintaturvallisuusvaatimuksia ja siten niitä ei ole lähtökohtaisesti tarkoitettu ajoneuvoina liikenteessä käytettäväksi.

Tällä hetkellä tieliikennelaki mahdollistaa jalankulkua avustavien tai korvaavien liikkumisvälineiden käytön tiellä jalankulkijan ominaisuudessa.

Ehdotetussa esityksessä tieliikennesääntöjen lisäksi myös kevyiden sähköajoneuvojen ja jalankulkua avustavien tai korvaavien liikkumisvälineiden tekniset vaatimukset yhtenäistettäisiin muuttamalla 7-15km/h kulkevat jalankulkua avustavat tai korvaavat liikkumisvälineet kuuluvaksi ajoneuvolain mukaiseksi kevyeksi sähköajoneuvoksi. Muutoksen myötä mahdollistettaisiin suurimman sallitun rakenteellisen nopeuden kasvu 25 kilometriin tunnissa ilman kyseessä olevien laitteiden muiden teknisten ominaisuuksien parantamista, joten liikenneturvallisuus ei todennäköisesti ajoneuvolain muutoksella parantuisi.

Esityksen myötä 7-15km/h kulkevista jalankulkua avustavista ja korvaavista liikkumisvälineiden tulisi ajoneuvolain mukaisia kevyitä sähköajoneuvoja, jolloin

niiden markkinavalvontatehtävä siirtyisi Tukesilta Liikenne- ja viestintävirastolle. Muutos vaikuttaisi Liikenne- ja viestintäviraston markkinavalvontatoimintaan. Laajentuvan markkinavalvontatehtävän hoitamiseksi ei virastolle ole osoitettu lisäresursseja. Edellä mainitun vuoksi kyseessä olevien laitteiden markkinavalvonta pitäisi järjestää nykyistä työnjakoa noudattaen.

Liikenne- ja viestintävirasto pyytää huomioimaan, että esityksessä ei ole tavoiteltu markkinavalvontavastuun siirtymistä Tukesilta Liikenne- ja viestintävirastoon. Jos liikennesääntöjen yhtenäistäminen tehtäisiin tieliikennelakiin, eikä ajoneuvolakiin, niin tältä vaikutukselta vältyttäisiin.

Muita huomioita esitysluonnoksesta

Huomiot muista mahdollisista asioista

Liikenne- ja viestintävirastolla ei ole muita huomioita lausunnoilla olevaan hallituksen esitykseen.

Parkkari Inkeri
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom